

ZAKON

O IZMENI ZAKONA O POREZIMA NA IMOVINU

Član 1.

U Zakonu o porezima na imovinu („Službeni glasnik RS”, br. 26/01, 45/02 – SUS, 80/02, 80/02 – dr. zakon, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12 – US, 47/13, 68/14 – dr. zakon, 95/18, 99/18 – US, 86/19, 144/20, 118/21 i 138/22), u članu 31. stav 1. tačka 2), posle reči: „stranih država” dodaju se zapeta i reči: „odnosno kad strana država stiže nepokretnosti za potrebe svog diplomatsko-konzularnog predstavništva”.

Član 2.

Odredbe člana 16. st. 1. i 2, člana 17. stav 5, člana 21. st. 2. i 3, člana 27. st. 2–6. i stava 8, člana 29. stav 9, člana 31. stav 2, člana 31b st. 2. i 3, člana 34. st. 4–6, člana 35. st. 2–4, člana 36. stav 2. i st. 4–8, člana 39b, člana 40. st. 1, 2, 5, 6, 8. i 9, člana 40a stav 1. i člana 42a st. 1–3. i st. 5. i 6. Zakona o porezima na imovinu („Službeni glasnik RS”, br. 26/01, 45/02 – SUS, 80/02, 80/02 – dr. zakon, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12 – US, 47/13, 68/14 – dr. zakon, 95/18, 99/18 – US, 86/19, 144/20, 118/21 i 138/22), u delu kojim je uređena nadležnost Ministarstva finansija – Poreske uprave (u daljem tekstu: Poreska uprava) za utvrđivanje poreza na nasleđe i poklon i poreza na prenos apsolutnih prava, odnosno u delu kojim je uređena obaveza organima i licima iz člana 42a tog zakona da Poreskoj upravi dostavljaju propisane isprave, odluke i akte, primenjivaće se do 31. decembra 2024. godine.

Počev od 1. januara 2025. godine, jedinice lokalne samouprave u celosti utvrđuju, naplaćuju i kontrolišu porez na nasleđe i poklon i porez na prenos apsolutnih prava i smatraju se poreskim organom u smislu odredaba stava 1. ovog člana.

Jedinice lokalne samouprave preuzete od Poreske uprave zaposlene koji obavljaju poslove utvrđivanja, naplate i kontrole poreza na nasleđe i poklon i poreza na prenos apsolutnih prava, predmete, informacioni sistem i arhivu, kao i opremu i sredstva za vršenje nadležnosti u tim oblastima srazmerno broju preuzetih zaposlenih lica, u periodu od 1. novembra do 31. decembra 2024. godine.

Postupke koje je Poreska uprava započela u vršenju nadležnosti iz stava 1. ovog člana, koji ne budu okončani do dana preuzimanja predmeta u skladu sa stavom 3. ovog člana, okončaće jedinice lokalne samouprave.

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu 1. januara 2024. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. tač. 6. i 15. Ustava Republike Srbije, prema kojima Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, poreski sistem i finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije, utvrđenih Ustavom i zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

• Problemi koje ovaj zakon treba da reši, odnosno ciljevi koji se ovim zakonom postižu

Osnovni razlog za donošenje ovog zakona, odnosno cilj koji se ovim zakonom postiže, sadržan je u potrebi da se odloži rok za prenošenje nadležnosti za utvrđivanje poreza na nasleđe i poklon i poreza na prenos apsolutnih prava, sa Poreske uprave na jedinice lokalne samouprave, do 1. januara 2025. godine, kako bi se realizovale sve potrebne pretpostavke za ostvarenje tog cilja.

Ovim zakonom se ne uvode novi, niti menjaju postojeći administrativni postupci.

• Razmatrane mogućnosti da se problemi reše i bez donošenja ovog zakona

Nisu razmatrane mogućnosti da se ciljevi koje ovaj zakon treba da postigne ostvare bez njegovog donošenja, imajući u vidu da je reč o elementima sistema oporezivanja koji se, saglasno odredbi člana 15. st. 2. i 3. Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-ispravka, 108/13, 142/14, 68/15-dr. zakon, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 118/21-dr. zakon i 138/22), uređuju poreskim zakonom. Stoga se izmene i dopune tih elemenata ne mogu rešiti donošenjem podzakonskih akata, odnosno preduzimanjem drugih mera u okviru poslova državne uprave.

• Zašto je donošenje ovog zakona najbolji način za rešavanje problema

Donošenje ovog zakona je najbolji način za rešavanje problema, iz razloga što se radi o zakonskoj materiji, koju je jedino i moguće menjati i dopunjavati odgovarajućim izmenama i dopunama zakona.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Uz član 1.

Predlaže se proširenje poreskih oslobođenja po osnovu poreza na prenos apsolutnih prava i za slučaj kad strana država stiče nepokretnost za potrebe svog diplomatsko-konzularnog predstavništva, pod uslovom reciprociteta.

Uz čl. 2. i 3.

Predlaže se odlaganje roka od koga jedinice lokalne samouprave utvrđuju, naplaćuju i kontrolišu porez na nasleđe i poklon i porez na prenos apsolutnih prava do 1. januara 2025. godine. Do tada će poreze po tim osnovima utvrđivati, naplaćivati i kontrolisati Poreska uprava.

Predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu 1. januara 2024. godine.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

Članom 41. stav 3. Zakona o planskom sistemu Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 30/18) propisano je da se na organe državne uprave shodno primenjuje član 37. tog zakona u pogledu kontrole sprovođenja analize efekata propisa pre njihovog usvajanja od strane Vlade, za sve zakone i druge propise kojima se bitno menja način ostvarivanja prava, obaveza i pravnih interesa fizičkih i pravnih lica.

S tim u vezi, analiza efekata zakona nije vršena u odnosu na predloženo proširenje poreskih oslobođenja po osnovu poreza na prenos apsolutnih prava i na slučaj kad strana država stiče nepokretnost za potrebe svog diplomatsko-konzularnog predstavništva, pod uslovom reciprociteta. Ovo poresko oslobođenje trebalo bi da omogući uspostavljanje reciprociteta u punom obimu, a imajući u vidu da je reč o prometima koji se povremeno dešavaju neće izazvati značajne efekte na fizička i pravna lica, na budžete jedinica lokalnih samouprava (kojima pripadaju prihodi po osnovu poreza na prenos apsolutnih prava), na životnu sredinu i na organe javne vlasti.

1. Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promene koja se predlaže

1) Koji pokazatelji se prate u oblasti, koji su razlozi zbog kojih se ovi pokazatelji prate i koje su njihove vrednosti? Da li se u predmetnoj oblasti sprovodi ili se sprovodio dokument javne politike ili propis? Predstaviti rezultate sprovođenja tog dokumenta javne politike ili propisa i obrazložiti zbog čega dobijeni rezultati nisu u skladu sa planiranim vrednostima.

U oblasti poreza na prenos apsolutnih prava sprovodi se Zakon o porezima na imovinu. Ne postoje pokazatelji koji se prate u tim oblastima, s obzirom na to da prihodi ostvareni po tim osnovama pripadaju jedinicama lokalne samouprave na čijoj teritoriji su ostvareni.

2) Koji su važeći propisi i dokumenti javnih politika od značaja za promenu koja se predlaže i u čemu se taj značaj ogleda?

Dokument koji je od značaja za promenu koja se predlaže je Zakon o porezima na imovinu. Tim zakonom se uređuju porez na imovinu, porez na nasleđe i poklon i porez na prenos apsolutnih prava.

3) Da li su uočeni problemi u oblasti i na koga se oni odnose? Predstaviti uzroke i posledice problema.

Uočena je potreba da se odloži prenošenje nadležnosti za utvrđivanje poreza na nasleđe i poklon i poreza na prenos apsolutnih prava, sa Poreske uprave na jedinice lokalne samouprave, kako bi se realizovale sve potrebne aktivnosti neophodne za ostvarenje tog cilja.

Uočena je potreba za proširenjem poreskih oslobođenja po osnovu poreza na prenos apsolutnih prava i na slučaj kad strana država stiče nepokretnost za potrebe svog diplomatsko-konzularnog predstavništva, pod uslovom reciprociteta – što bi trebalo da doprinese ostvarenju tog načela u punom obimu.

4) *Koja promena se predlaže? Da li je promena zaista neophodna i u kom obimu?*

Odlaganje roka za prenošenje nadležnosti za utvrđivanje, naplatu i kontrolu poreza na nasleđe i poklon i poreza na prenos apsolutnih prava, sa Poreske uprave na jedinice lokalne samouprave, jeste neophodno kako bi se obezbedio dodatni rok u kome će se sprovesti potrebne radnje i aktivnosti koje bi trebale da omoguće da se po isteku odloženog roka ta nadležnost obavlja efikasno i kvalitetno od strane jedinica lokalne samouprave.

Predlaže se proširenje poreskih oslobođenja po osnovu poreza na prenos apsolutnih prava i na slučaj kad strana država stiče nepokretnost za potrebe svog diplomatsko-konzularnog predstavništva, pod uslovom reciprociteta – što bi trebalo da doprinese ostvarenju tog načela u punom obimu (tj. nezavisno od osnova po kome ta država stiče nepokretnost a što je od uticaja na određivanje poreskog obveznika u svakom konkretnom slučaju).

Dopunu i preciziranje zakonskih odredaba moguće je vršiti samo izmenama zakona, što znači da su te promene neophodne.

5) *Na koje ciljne grupe će uticati predložena promena? Utvrditi i predstaviti ciljne grupe na koje će promena imati neposredan odnosno posredan uticaj.*

Predloženo proširenje poreskih oslobođenja po osnovu poreza na prenos apsolutnih prava i na slučaj kad strana država stiče nepokretnost za potrebe svog diplomatsko-konzularnog predstavništva, pod uslovom reciprociteta – trebalo bi da doprinese ostvarenju načela reciprociteta u punom obimu.

Odlaganje roka za prenošenje nadležnosti za utvrđivanje, naplatu i kontrolu poreza na nasleđe i poklon i poreza na prenos apsolutnih prava, sa Poreske uprave na jedinice lokalne samouprave, ne bi trebalo da ima uticaja na pojedine ciljne grupe, jer je prevashodni cilj tog odlaganja da se administriranje tih poslova vrši efikasno i kvalitetno.

6) *Da li postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena i o kojim dokumentima se radi?*

Ne postoje važeći dokumenti javnih politika kojim bi se mogla ostvariti predložena promena.

7) *Da li je promenu moguće ostvariti primenom važećih propisa?*

Imajući u vidu da su poreska oslobođenja i nadležnost organa za utvrđivanje poreza zakonska materija, nema mogućnosti da se ciljevi koji se žele postići reše bez donošenja zakona.

8) *Kvantitativno (numerički, statistički) predstaviti očekivane trendove u predmetnoj oblasti, ukoliko se odustane od intervencije (status quo).*

Nedonošenje ovog zakona imalo bi za posledicu da se nadležnost za utvrđivanje, naplatu i kontrolu poreza na nasleđe i poklon, kao i poreza na prenos apsolutnih prava, prenese sa Poreske uprave na jedinice lokalnih samouprava od 1. januara 2024. godine, iako za efikasno i kvalitetno obavljanje tih poslova od strane jedinica lokalnih samouprava od tog dana nisu realizovane sve neophodne radnje. Očekivani trend u tom slučaju nije moguće iskazati kvantitativno, ali bi svakako doveo do toga da se porez po navedenim osnovima u izvesnom periodu ne bi mogao utvrđivati, što znači da se u tom periodu po tim osnovima ne bi ostvarivali prihodi jedinica lokalnih samouprava.

9) *Kakvo je iskustvo u ostvarivanju ovakvih promena u poređenju sa iskustvom drugih država, odnosno lokalnih samouprava (ako je reč o javnoj politici ili aktu lokalne samouprave)?*

Ne raspoložemo iskustvima drugih država.

2. Ključna pitanja za utvrđivanje ciljeva

1) *Zbog čega je neophodno postići željenu promenu na nivou društva? (odgovorom na ovo pitanje definiše se opšti cilj).*

Promenu koja se ogleda u odlaganju prenošenja nadležnosti za utvrđivanje, naplatu i kontrolu poreza na nasleđe i poklon, kao i poreza na prenos apsolutnih prava, sa Poreske uprave na jedinice lokalnih samouprava, do 1. januara 2025. godine je neophodno izvršiti, zato što za efikasno i kvalitetno obavljanje tih poslova od strane jedinica lokalnih samouprava od 1. januara 2024. godine nisu realizovane sve neophodne radnje.

Promena koja se ogleda u proširenju poreskih oslobođenja po osnovu poreza na prenos apsolutnih prava i na slučaj kad strana država stiče nepokretnost za potrebe svog diplomatsko-konzularnog predstavništva, pod uslovom reciprociteta – trebala bi da doprinese ostvarenju načela reciprociteta u punom obimu.

2) *Šta se predmetnom promenom želi postići? (odgovorom na ovo pitanje definišu se posebni ciljevi, čije postizanje treba da dovode do ostvarenja opšteg cilja. U odnosu na posebne ciljeve, formulišu se mere za njihovo postizanje).*

Odlaganjem prenošenja nadležnosti za utvrđivanje poreza na nasleđe i poklon i poreza na prenos apsolutnih prava, sa Poreske uprave na jedinice lokalne samouprave, želi se obezbediti dovoljno vremena za realizovanje svih radnji koje treba da omoguće da jedinice lokalne samouprave tu nadležnost efikasno obavljaju od 1. januara 2025. godine. Naime, ovim zakonom se ne uređuje prenošenje nadležnosti, već samo odlaganje realizacije već uvedene mere, kako bi se za to obezbedili svi potrebni uslovi. Sada porez na nasleđe i poklon i porez na prenos apsolutnih prava utvrđuje, kontroliše i naplaćuje Poreska uprava i prihod koji po tom osnovu ostvari u celosti ustupa jedinicama lokalne samouprave. Iako efekat predložene mere nije merljiv, prenošenje te nadležnosti nakon roka koji se predlaže ovim zakonom (kao vremenski određen) trebalo bi da doprinese daljem unapređenju osnovnih funkcija Poreske uprave, kao i povećanju efikasnosti poslovnih procesa pri utvrđivanju, naplati i kontroli navedenih poreza od strane jedinica lokalnih samouprava.

Promena kojom se vrši proširenje poreskih oslobođenja po osnovu poreza na prenos apsolutnih prava i na slučaj kad strana država stiče nepokretnost za potrebe svog diplomatsko-konzularnog predstavništva, pod uslovom reciprociteta – trebala bi da doprinese ostvarenju načela reciprociteta u punom obimu.

3) *Da li su opšti i posebni ciljevi usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika i postojećim pravnim okvirom, a pre svega sa prioritarnim ciljevima Vlade?*

Predložena zakonska rešenja usaglašena su sa postojećim pravnim okvirom. Ona nisu sadržana u važećim dokumentima javnih politika, pa u tom smislu nije potrebno vršiti usaglašavanje.

4) *Na osnovu kojih pokazatelja učinka će biti moguće utvrditi da li je došlo do ostvarivanja opštih, odnosno posebnih ciljeva?*

Odlaganje prenošenja nadležnosti za utvrđivanje poreza na nasleđe i poklon i poreza na prenos apsolutnih prava, sa Poreske uprave na jedinice lokalne samouprave, ostvariće se usvajanjem zakona.

Proširenje poreskih oslobođenja po osnovu poreza na prenos apsolutnih prava i na slučaj kad strana država stiče nepokretnost za potrebe svog diplomatsko-konzularnog predstavništva, pod uslovom reciprociteta – trebalo bi da doprinese ostvarenju načela reciprociteta u punom obimu.

S obzirom na to da su poreska oslobođenja i nadležnost za utvrđivanje, kontrolu i naplatu poreza zakonska materija, ciljevi koji se ovim zakonom žele postići ostvariće se početkom njegove primene.

3. Ključna pitanja za identifikovanje opcija javnih politika

1) *Koje relevantne opcije (alternativne mere, odnosno grupe mera) za ostvarenje cilja su uzete u razmatranje? Da li je razmatrana „status quo” opcija?*

„Status quo” opcija nije razmatrana u pogledu roka za prenošenje nadležnosti za utvrđivanje, naplatu i kontrolu poreza na nasleđe i poklon i poreza na prenos apsolutnih prava na jedinice lokalne samouprave, zato što nisu realizovane sve pretpostavke da bi se ta nadležnost efikasno ostvarivala od 1. januara 2024. godine.

„Status quo” opcija u pogledu proširenja poreskog oslobođenja koje se predlaže nije razmatrana, jer je njen cilj omogućavanje primene načela reciprociteta u punom obimu u slučaju sticanja nepokretnosti za potrebe diplomatsko-konzularnih predstavništava.

Stoga nema mogućnosti da se ciljevi koji se žele postići reše bez donošenja zakona.

2) *Da li su, pored regulatornih mera, identifikovane i druge opcije za postizanje željene promene i analizirani njihovi potencijalni efekti?*

Ne postoje druge opcije za postizanje željene promene, imajući u vidu da je neophodna izmena regulatornog okvira s obzirom na to da su predložena rešenja zakonska materija.

3) *Da li su, pored restriktivnih mera (zabrane, ograničenja, sankcije i slično) ispitane i podsticajne mere za postizanje posebnog cilja?*

Predložena rešenja ne sadrže ni restriktivne, ni podsticajne mere za postizanje cilja.

4) *Da li su u okviru razmatranih opcija identifikovane institucionalno upravljačko organizacione mere koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi?*

Predloženim zakonskim rešenjima ne uvode se organizacione, upravljačke i institucionalne promene.

5) *Da li se promena može postići kroz sprovođenje informativno-edukativnih mera?*

Imajući u vidu da su predložena rešenja zakonska materija, nema mogućnosti da se ciljevi koji se žele postići reše kroz sprovođenje informativno-edukativnih mera.

6) *Da li ciljne grupe i druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora mogu da budu uključene u proces sprovođenja javne politike, odnosno propisa ili se problem može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora?*

Imajući u vidu da su predložena rešenja zakonska materija, ciljevi koji se žele postići mogu da se reše isključivo intervencijom javnog sektora.

7) *Da li postoje raspoloživi, odnosno potencijalni resursi za sprovođenje identifikovanih opcija?*

Nadležni organi imaju kapacitet za sprovođenje izabranih zakonskih rešenja.

8) *Koja opcija je izabrana za sprovođenje i na osnovu čega je procenjeno da će se tom opcijom postići željena promena i ostvarenje utvrđenih ciljeva?*

Predložena opcija je jedino moguća, s obzirom na to da su oslobođenja po osnovu poreza na prenos apsolutnih prava element sistema oporezivanja, što je zakonska materija. Takođe, rok za prenošenje nadležnosti za utvrđivanje, naplatu i kontrolu poreza na nasleđe i poklon i poreza na prenos apsolutnih prava na jedinice lokalne samouprave uređen je zakonom, pa se samo izmenama zakona može menjati, odnosno odlagati.

4. Ključna pitanja za analizu finansijskih efekata

1) *Kakve će efekte izabrana opcija imati na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku?*

Imajući u vidu cilj ovog zakona, predloženo odlaganje prenošenja nadležnosti za utvrđivanje, naplatu i kontrolu poreza na nasleđe i poklon i poreza na prenos apsolutnih prava na jedinice lokalne samouprave neće imati uticaj na javne prihode i javne rashode.

Predloženo poresko oslobođenje neće imati uticaj na javne rashode. Imajući u vidu da se oslobađaju plaćanja poreza prometi koji se sporadično dešavaju, uticaj na umanjenje javnih prihoda neće biti značajan.

2) *Da li je finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja i kojih?*

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije.

3) *Kako će sprovođenje izabrane opcije uticati na međunarodne finansijske obaveze?*

Sprovođenje izabrane opcije neće uticati na međunarodne finansijske obaveze.

4) *Koliki su procenjeni troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije (osnivanje novih institucija, restrukturiranje postojećih institucija i obuka državnih službenika) iskazani u kategorijama kapitalnih troškova, tekućih troškova i zarada?*

Predloženo odlaganje prenošenja nadležnosti za utvrđivanje, naplatu i kontrolu poreza na nasleđe i poklon i poreza na prenos apsolutnih prava na jedinice lokalne samouprave ne bi trebalo da dovede do troškova, s obzirom na to da će jedinice lokalnih samouprava od Poreske uprave preuzeti zaposlene koji obavljaju poslove utvrđivanja, naplate i kontrole poreza na nasleđe i poklon i poreza na prenos apsolutnih prava, informacioni sistem, opremu i sredstva za vršenje nadležnosti u tim oblastima.

Predloženo poresko oslobođenje ne bi trebalo da ima uticaj na troškove, s obzirom na to da će se realizovati primenom zakona.

5) *Da li je moguće finansirati rashode izabrane opcije kroz redistribuciju postojećih sredstava?*

/

6) *Kakvi će biti efekti sprovođenja izabrane opcije na rashode drugih institucija?*
Ne očekuju se rashodi drugih institucija sprovođenjem predloženih rešenja.

5. Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata

1) *Koje troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata?*

Predložena rešenja neće proizvesti troškove niti koristi privredi, pojedinoj grani privrede, a ni privrednim subjektima.

2) *Da li izabrana opcija utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu (uključujući i efekte na konkurentnost cena) i na koji način?*

Izabrana opcija ne utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu.

3) *Da li izabrane opcije utiču na uslove konkurencije i na koji način?*

Izabrana opcija nema uticaja na uslove konkurencije.

4) *Da li izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija i na koji način?*

Izabrana opcija nema uticaja na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija.

5) *Da li izabrana opcija utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu i na koji način?*

Izabrana opcija nema uticaja na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu.

6) *Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?*

Izabrana opcija nema uticaja na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca.

6. Ključna pitanja za analizu efekata na društvo (Koliko troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati građanima?).

Predložena rešenja neće proizvesti troškove niti koristi građanima.

7. Ključna pitanja za analizu upravljačkih efekata

1) *Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?*

Predloženim rešenjima ne uvode se organizacione, upravljačke i institucionalne promene.

Promena koja se sastoji u prenošenju nadležnosti za utvrđivanje poreza na nasleđe i poklon i poreza na prenos apsolutnih prava, sa Poreske uprave na jedinice lokalne samouprave, odlaže se do 1. januara 2025. godine.

2) *Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?*

Odlaganje roka za prenošenje nadležnosti za utvrđivanje, naplatu i kontrolu poreza na nasleđe i poklon i poreza na prenos apsolutnih prava, sa Poreske uprave na jedinice lokalne samouprave, ne dovodi do izmene načina ostvarivanja prava, obaveza i pravnih interesa pravnih i fizičkih lica. Vršiti se kako bi se obezbedio dodatni rok u kome će se sprovesti potrebne radnje i aktivnosti koje bi trebale da omogućе da se po isteku odložnog roka ta nadležnost obavlja efikasno i kvalitetno od strane jedinica lokalne samouprave.

Prenošenje tih nadležnosti zahteva sagledavanje i realizaciju niza aktivnosti, među kojima su sagledavanje broja zaposlenih koje bi trebalo da preuzmu jedinice lokalne samouprave, da li sve jedinice lokalne samouprave preuzimaju dovoljan broj zaposlenih za te poslove, da li za svaku jedinicu lokalne samouprave postoje

zaposleni koje bi preuzele i koje aktivnosti treba da se sprovedu u tom slučaju. Broj zaposlenih i broj predmeta koji bi bio preuzet nije naveden iz razloga što je promenljiv tokom vremena i zavisi od poslova koji bi bili preneti: da li se prenose samo poslovi vezani za poreze ili i poslovi koje je obavljala Poreska uprava vezano za utvrđivanje tržišne vrednosti nepokretnosti koji su joj ustanovljeni posebnim zakonima. Naime, pojedinim licima koja obavljaju poslove vezane za utvrđivanje i naplatu poreza po osnovu poreza na nasleđe i poklon i poreza na prenos apsolutnih prava prestaje radni odnos (na primer, zbog penzionisanja, zbog raskida radnog odnosa..) a pojedina lica pored tih poslova obavljaju i poslove koji će ostati u nadležnosti Poreske uprave. Takođe, Poreska uprava sada administrira poslove vezane za utvrđivanje i naplatu poreza po navedenim osnovama, pa je broj primljenih predmeta koji nisu okončani promenljiv.

Posebnim zakonima ustanovljena je nadležnost Poreske uprave za procenu tržišne vrednosti nepokretnosti, na primer, zakonom kojim je uređena eksproprijacija, zakonom kojim se uređuje javna svojina, zakonom kojim se uređuje poljoprivredno zemljište, zakonom kojim se uređuje vraćanje oduzete imovine i obeštećenje... Stoga je pre prenošenja navedenih nadležnosti na jedinice lokalne samouprave potrebno opredeliti da li će za te svrhe procenu tržišne vrednosti vršiti jedinice lokalne samouprave (što bi zahtevalo i izmenu odgovarajućeg zakonodavnog okvira), Poreska uprava ili drugi organ kome bi se u nadležnost preneli ti poslovi, a na način da se obezbedi ujednačenost tržišne vrednosti iste nepokretnosti, nezavisno od svrhe za koju se njena procena vrši.

Stoga je obrazovana Radna grupa za izradu plana aktivnosti za prelazak administriranja poreza na prenos apsolutnih prava i poreza na nasleđe i poklon iz Poreske uprave u lokalnu poresku administraciju, sa zadacima da sagleda zakonski okvir i sačini rezime, izvrši poslovnu analizu poreza na prenos apsolutnih prava, poreza na nasleđe i poklon i poreza na imovinu i sačini dokument analize, izvrši informacionu analizu postojećeg Centralnog sistema lokalne poreske administracije i podsistema Poreske uprave koji administriraju porez na nasleđe i poklon i porez na prenos apsolutnih prava i sačini dokument analize, kao i da da preporuke načina i toka realizacije prelaska administriranja sa podsistema Poreske uprave na informacioni sistem lokalne poreske administracije, koji bi trebalo da sadrži i detaljan način tehničke realizacije.

Do sačinjavanja izveštaja Radne grupe i realizaciji svih potrebnih aktivnosti (tehničkih, kadrovskih...), nisu stvorene pretpostavke da se ta nadležnost obavlja efikasno i kvalitetno od strane svih jedinica lokalne samouprave, zbog čega se predlaže odlaganje roka do koga bi one trebalo da se realizuju.

3) Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl.) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti?

Za realizaciju predloženih mera nije potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa.

Za prenošenje nadležnosti za utvrđivanje poreza na nasleđe i poklon i poreza na prenos apsolutnih prava, sa Poreske uprave na jedinice lokalne samouprave, potrebno je preuzeti predmete, informacioni sistem i arhivu, opremu i sredstva za vršenje nadležnosti u tim oblastima i zaposlene koji obavljaju te poslove, što je razlog za odlaganje te aktivnosti do 1. januara 2025. godine.

4) Da li je izabrana opcija u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika?

Izabrana opcija je u saglasnosti sa važećim propisima.

5) *Da li izabrana opcija utiče na vladavinu prava i bezbednost? Da li izabrana opcija utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave i na koji način?*

Izabrana opcija ne utiče na vladavinu prava i bezbednost, niti na odgovornost i transparentnost rada javne uprave.

6) *Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sprovede izabrana opcija i obezbedi njeno kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njena održivost?*

Izabrane opcije će se sprovesti u zakonom predloženim rokovima.

8. Ključna pitanja za analizu rizika

1) *Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa? Da li je sprovođenje izabrane opcije prioritet za donosiocima odluka u narednom periodu (Narodnu skupštinu, Vladu, državne organe i slično)?*

Izabrana opcija kojom se na jedinice lokalnih samouprava prenosi nadležnost za utvrđivanje, naplatu i kontrolu poreza na nasleđe i poklon i poreza na prenos apsolutnih prava uređena je Zakonom, pri čemu se ovim zakonom samo odlaže početak primene tog zakonskog rešenja, kako bi se izvršile sve radnje koje predstavljaju pretpostavke za kvalitetno i efikasno ostvarenje željenog cilja.

2) *Da li su obezbeđena finansijska sredstva za sprovođenje izabrane opcije? Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđeno dovoljno vremena za sprovođenje postupka javne nabavke ukoliko je ona potrebna?*

Za sprovođenje izabranih opcija nije potrebno obezbediti finansijska sredstva, niti sprovesti postupak javne nabavke.

3) *Da li postoji još neki rizik za sprovođenje izabrane opcije?*

Ne postoje uočeni rizici u vezi sprovođenja izabranih opcija.

9. Informacije o sprovedenim konsultacijama u toku izrade Nacrta zakona

Ovaj zakon zbog svog sadržaja, odnosno prirode, nije bio predmet konsultacija u skladu sa članom 44. stav 2. Uredbe o metodologiji upravljanja javnim politikama, analizi efekata javnih politika i propisa i sadržaju pojedinačnih dokumenata javnih politika („Službeni glasnik RS”, broj 8/19).

VI. ODREDBA ZAKONA O POREZIMA NA IMOVINU ČIJE SE IZMENA VRŠI

Član 31.

Porez na prenos apsolutnih prava ne plaća se:

1) kad se apsolutno pravo prenosi radi izmirenja obaveza po osnovu javnih prihoda, u skladu sa propisima kojima se uređuje poreski postupak i poreska administracija;

2) kad se prenosi pravo svojine na nepokretnosti diplomatskih i konzularnih predstavništava stranih država, **ODNOSNO KAD STRANA DRŽAVA STIČE NEPOKRETNOSTI ZA POTREBE SVOG DIPLOMATSKO-KONZULARNOG PREDSTAVNIŠTVA**, pod uslovom reciprociteta;

3) kod ulaganja apsolutnih prava u kapital privrednog društva - rezidenta Republike Srbije, u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva;

4) kad fizičko lice otkupom stambene zgrade ili stana u društvenoj, odnosno državnoj svojini sa stanarskim pravom, odnosno pravom dugoročnog zakupa, stekne svojinu ili susvojину na toj zgradi, ili stanu, srazmerno učešću društvenog, odnosno državnog kapitala u ukupnom kapitalu prenosioca prava;

5) na razmenu zemljišta kojom najmanje jedno pravno ili fizičko lice kome je poljoprivreda pretežna delatnost, odnosno zanimanje, pribavlja poljoprivredno ili šumsko zemljište radi njegovog grupisanja;

6) kad se po osnovu ugovora koji za predmet ima doživotno izdržavanje, pravo svojine na nepokretnosti prenosi na davaoca doživotnog izdržavanja - supružnika saugovarača, odnosno lice koje se u odnosu na saugovarača nalazi u prvom naslednom redu, na deo nepokretnosti koji bi davalac izdržavanja po zakonu nasledio od saugovarača da je na dan zaključenja tog ugovora otvoreno nasleđe saugovaračeve imovine;

7) brisana;

8) na prenos uz naknadu ambulantnih vozila, specijalnih putničkih vozila za obuku kandidata za vozače sa ugrađenim duplim nožnim komandama, putničkih vozila registrovanih za taksi prevoz, odnosno putničkih vozila za „rent a car” - licu koje je registrovano za obavljanje delatnosti škola za vozače, odnosno za taksi ili „rent a car”;

8a) kod prodaje pravnog lica kao stečajnog dužnika - u srazmeri sa učešćem društvenog, odnosno državnog kapitala u ukupnom kapitalu tog pravnog lica;

9) brisana;

9a) na prenos apsolutnog prava iz čl. 23. ili 24. ovog zakona na imovini ili delu imovine subjekta privatizacije, uključujući i imovinu, odnosno deo imovine subjekta privatizacije u restrukturiranju, sa subjekta privatizacije na kupca imovine u postupku privatizacije, po propisima kojima se uređuje privatizacija;

9b) brisana;

10) brisana;

11) brisana;

12) na prenos apsolutnih prava iz člana 23. ovog zakona licu (ili nekom od lica) koje je, u skladu sa ugovorom o koncesiji, davalac koncesije, a koji prenos u postupku realizacije ugovora o koncesiji vrši privatni partner, ako je procenjena vrednost koncesije najmanje 50 miliona evra;

12a) na sticanje imovine, odnosno na ostvarivanje obeštećenja po zakonu kojim se uređuje vraćanje oduzete imovine i obeštećenje za oduzetu imovinu, odnosno po zakonu kojim se uređuje vraćanje (restitucija) imovine crkvama i verskim zajednicama;

12b) kod konverzije, odnosno pretvaranja prava korišćenja, odnosno prava zakupa, u pravo svojine na građevinskom zemljištu, u skladu sa zakonom kojim se

uređuju planiranje i izgradnja, odnosno zakonom kojim se uređuje pretvaranje prava korišćenja u pravo svojine na građevinskom zemljištu uz naknadu;

12v) kod sticanja prava svojine na zemljištu po osnovu komasacije, odnosno urbane komasacije;

13) kada je obveznik Republika Srbija, autonomna pokrajina, odnosno jedinica lokalne samouprave;

14) kada je međunarodnim ugovorom koji je zaključila Republika Srbija uređeno da se neće plaćati porez na prenos apsolutnih prava.

U slučaju prestanka obavljanja taksi prevoza ili „rent a car” delatnosti, kao i u slučaju prodaje ili otuđenja na drugi način putničkog vozila pribavljenog za obavljanje tih delatnosti pre isteka roka od pet godina od dana sticanja, sticalac prava svojine na putničkom vozilu kod čijeg sticanja je ostvareno poresko oslobođenje iz stava 1. tačka 8) ovog člana dužan je da to prijavi nadležnom poreskom organu u roku od 30 dana od dana prestanka obavljanja delatnosti, prodaje, odnosno otuđenja i da plati porez na prenos apsolutnih prava koji bi se platio da nije ostvareno poresko oslobođenje i kamatu koja se plaća zbog docnje u plaćanju poreza, od dana sticanja do dana prijavljivanja.

Lice koje je prenelo pravo svojine na putničkom vozilu registrovanom za taksi prevoz ili „rent a car”, solidarni je jemac za izmirenje poreske obaveze na prenos apsolutnih prava u slučaju iz stava 2. ovog člana.

Odredba stava 1. tačka 3) ovog člana ne primenjuje se na prenos prava svojine na motornom vozilu, plovilu, odnosno vazduhoplovu.

Odredba stava 1. tačka 3) ovog člana ne primenjuje se na prenos prava svojine na motornom vozilu, plovilu, odnosno vazduhoplovu.

SAMOSTALNI ČLANOVI PREDLOGA ZAKONA

Član 2.

ODREDBE ČLANA 16. ST. 1. I 2, ČLANA 17. STAV 5, ČLANA 21. ST. 2. I 3, ČLANA 27. ST. 2-6. I STAVA 8, ČLANA 29. STAV 9, ČLANA 31. STAV 2, ČLANA 31B ST. 2. I 3, ČLANA 34. ST. 4-6, ČLANA 35. ST. 2-4, ČLANA 36. STAV 2. I ST. 4-8, ČLANA 39B, ČLANA 40. ST. 1, 2, 5, 6, 8. I 9, ČLANA 40A STAV 1. I ČLANA 42A ST. 1-3. I ST. 5. I 6. ZAKONA O POREZIMA NA IMOVINU („SLUŽBENI GLASNIK RS” , BR. 26/01, 45/02-SUS, 80/02, 80/02-DR. ZAKON, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12-US, 47/13, 68/14-DR. ZAKON, 95/18, 99/18-US, 86/19, 144/20, 118/21 I 138/22), U DELU KOJIM JE UREĐENA NADLEŽNOST MINISTARSTVA FINANSIJA - PORESKE UPRAVE (U DALJEM TEKSTU: PORESKA UPRAVA) ZA UTVRĐIVANJE POREZA NA NASLEĐE I POKLON I POREZA NA PRENOS APSOLUTNIH PRAVA, ODNOSNO U DELU KOJIM JE UREĐENA OBAVEZA ORGANIMA I LICIMA IZ ČLANA 42A TOG ZAKONA DA PORESKOJ UPRAVI DOSTAVLJAJU PROPISANE ISPRAVE, ODLUKE I AKTE, PRIMENJIVAĆE SE DO 31. DECEMBRA 2024. GODINE.

POČEV OD 1. JANUARA 2025. GODINE, JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE U CELOSTI UTVRĐUJU, NAPLAĆUJU I KONTROLIŠU POREZ NA NASLEĐE I POKLON I POREZ NA PRENOS APSOLUTNIH PRAVA I SMATRAJU SE PORESKIM ORGANOM U SMISLU ODREDBA STAVA 1. OVOG ČLANA.

JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE PREUZEĆE OD PORESKE UPRAVE ZAPOSLENE KOJI OBAVLJAJU POSLOVE UTVRĐIVANJA, NAPLATE I KONTROLE POREZA NA NASLEĐE I POKLON I POREZA NA PRENOS APSOLUTNIH PRAVA, PREDMETE, INFORMACIONI SISTEM I ARHIVU, KAO I OPREMU I SREDSTVA ZA VRŠENJE NADLEŽNOSTI U TIM OBLASTIMA SRAZMERNO BROJU PREUZETIH ZAPOSLENIH LICA, U PERIODU OD 1. NOVEMBRA DO 31. DECEMBRA 2024. GODINE.

POSTUPKE KOJE JE PORESKA UPRAVA ZAPOČELA U VRŠENJU NADLEŽNOSTI IZ STAVA 1. OVOG ČLANA, KOJI NE BUDU OKONČANI DO DANA

PREUZIMANJA PREDMETA U SKLADU SA STAVOM 3. OVOG ČLANA,
OKONČAĆE JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE.

ČLAN 3.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU 1. JANUARA 2024. GODINE.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA
PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**

1. OVLAŠĆENI PREDLAGAČ – VLADA
OBRADIVAČ – MINISTARSTVO FINANSIJA

2. Naziv propisa
PREDLOG ZAKONA O IZMENI ZAKONA O POREZIMA NA IMOVINU
DRAFT LAW ON AMENDMENTS TO THE LAW ON PROPERTY TAXES

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane – „Službeni glasnik RS”, broj 83/08 (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,
ČL. 37. I 100. SPORAZUMA

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,
U SKLADU SA ROKOVIMA IZ ČLANA 72. SPORAZUMA

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
POTPUNO USKLAĐENO

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije
NACIONALNIM PROGRAMOM ZA USVAJANJE PRAVNIH TEKOVINA EVROPSKE
UNIJE NIJE PREDVIĐENO DONOŠENJE OVOG ZAKONA

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:
NE POSTOJE ODGOVARAJUĆI PROPISI EVROPSKE UNIJE SA KOJIMA JE
POTREBNO USKLADILI ODREDBE PREDLOGA ZAKONA

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

/

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

/

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

/

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

NE POSTOJE ODGOVARAJUĆI PROPISI EVROPSKE UNIJE SA KOJIMA JE POTREBNO OBEZBEDITI USKLAĐENOST

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

TEKST PREDLOGA ZAKONA O IZMENI ZAKONA O POREZIMA NA IMOVINU NIJE PREVEDEN NI NA JEDAN OD SLUŽBENIH JEZIKA EVROPSKE UNIJE.

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U IZRADI PREDLOGA ZAKONA O IZMENI ZAKONA O POREZIMA NA IMOVINU NISU UČESTVOVALI KONSULTANTI.